1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/361-20 (дата звернення: 26.02.2026)

2. Про санкції : Закон України від 14.08.2014 № 1644-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1644-18 (дата звернення: 26.02.2026)

3. Указ президента України №161/2026 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 24 лютого 2026 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)». *Президент України*. URL: https://www.president.gov.ua/documents/1612026-58465 (дата звернення: 26.02.2026).

4. Указ президента України №929/2025 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 грудня 2025 року "Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)". *Президент України*. URL: https://www.president.gov.ua/documents/9292025-57481 (дата звернення: 26.02.2026).

**Олександр ВОРОНА**
аспірант кафедри
адміністративно-правових дисциплін
та публічного управління
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

## ГЛОБАЛЬНІ БЕЗПЕКОВІ ІМПЕРАТИВИ У XXI ст.

Із початком нового тисячоліття глобальне безпекове середовище зазнало фундаментальних трансформацій, що стали наслідком завершення холодної війни та демонтажу біполярної системи міжнародних відносин. Зникнення жорсткої ідеологічної конфронтації між двома наддержавами не призвело до встановлення стабільного й передбачуваного світового порядку. Натомість світ увійшов у період багатовимірної нестабільності, що характеризується зростанням ролі нових центрів сили, посиленням регіональних конфліктів і розширенням спектра безпекових викликів.

Поглиблення глобалізації стало одним із ключових чинників цих змін. Інтеграція економік, розвиток інформаційних технологій, зростання мобільності капіталів і населення створили безпрецедентні можливості для розвитку держав і суспільств. Водночас глобалізаційні процеси зумовили виникнення нових асиметричних загроз, які не вписуються у традиційні уявлення про війну та мир. Йдеться про міжнародний тероризм, кіберзлочинність, гібридні конфлікти, інформаційно-психологічні операції, транснаціональну організовану злочинність, неконтрольовану міграцію, енергетичні та екологічні ризики.

Особливістю сучасного етапу є те, що джерела загроз дедалі частіше мають недержавний або мережевий характер, а інструменти впливу – непрямий, латентний і комплексний характер. Унаслідок цього традиційна військова парадигма, зосереджена переважно на міждержавному протистоянні та застосуванні збройної сили, виявляється недостатньою для забезпечення стабільності. Безпека XXI століття дедалі більше пов’язана з інформаційною, економічною, соціальною, екологічною та технологічною складовими.

За таких умов актуалізується необхідність ґрунтовного переосмислення концепції безпеки. Йдеться не лише про модернізацію військових інструментів, а й про формування комплексного підходу, який поєднує дипломатичні, економічні, правові, культурні та гуманітарні механізми впливу. Стабілізація безпекового середовища можлива лише за умови інтеграції політики оборони з політикою розвитку, зміцнення соціальної стійкості, підвищення рівня довіри до інституцій та розвитку міжнародного співробітництва.

Таким чином, сучасна безпекова реальність вимагає переходу від вузько військового розуміння безпеки до багатовимірної моделі, що враховує взаємозалежність глобальних процесів та необхідність колективної відповідальності за підтримання міжнародної стабільності. Лише комплексний, стратегічно виважений і міждисциплінарний підхід здатен забезпечити адекватну відповідь на нові глобальні виклики XXI століття [1].

Глобальні безпекові імперативи – це принципи, орієнтири та обов'язкові умови міжнародної та національної безпеки, що визначають стратегію захисту держав, суспільств та цивілізацій від сучасних і потенційних загроз. Вони формуються під впливом глобалізації, технологічного розвитку, кліматичних змін, геополітичних конфліктів та транснаціональних викликів. Для України та інших держав сучасного світу ці імперативи визначають ключові напрями державної політики у сфері національної та колективної безпеки.

До основних глобальних безпекових імперативів належать:

– Збереження суверенітету та територіальної цілісності. Забезпечення контролю над державними кордонами, ефективне функціонування інституцій влади та здатність захищати населення від зовнішніх агресій і окупаційних ризиків.

– Міжнародне співробітництво. Взаємодія у рамках міжнародних організацій (ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ) для попередження конфліктів, обміну інформацією, проведення спільних навчань та миротворчих місій.

– Антитерористична стійкість. Протидія транснаціональному тероризму, екстремізму та радикалізації, розвиток превентивних і превенційно-аналітичних механізмів.

– Кібербезпека та інформаційна стійкість. Захист державних, критичних та приватних цифрових ресурсів від кіберзагроз, забезпечення інформаційної безпеки та протидія дезінформації й пропаганді.

– Енергетична та ресурсна безпека. Стабільне забезпечення держави стратегічними ресурсами (енергія, вода, харчові продукти), мінімізація залежності від потенційно нестійких зовнішніх джерел.

– Соціальна стійкість та розвиток людського капіталу. Підвищення рівня освіти, медичного обслуговування, соціальної згуртованості та громадянської активності як факторів колективної безпеки.

– Глобальна екологічна безпека. Протидія наслідкам кліматичних змін, стихійних лих та техногенних катастроф, розвиток систем цивільного захисту та адаптаційних стратегій.

– Правове та етичне забезпечення безпеки. Дотримання міжнародного права, прав людини та гуманітарних стандартів у процесі протидії загрозам, що забезпечує легітимність та стабільність політики безпеки.

Глобальні безпекові імперативи формують стратегічний каркас для держав, міжнародних організацій і суспільств у забезпеченні стабільності, розвитку та протидії загрозам. Їхнє виконання вимагає комплексного підходу, інтеграції політичних, військових, економічних, соціальних та технологічних ресурсів, а також тісної взаємодії між державами та громадськими інституціями. Для України дотримання цих імперативів є критично важливим у контексті поточної воєнної агресії та післявоєнного відновлення.

_____

1. Ivančík R., Nečas P., Jurčák V. Theoretical View of Some Current Global Security Challenges. *Incas Bulletin*, Volume 6, Issue 1/ 2014, pp. 99-107.

**Юрій ЛУК'ЯНЧУК**
аспірант Національної
академії внутрішніх справ
(м. Київ, Україна)

## КООРДИНАЦІЙНА РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНТАКТНОГО ПУНКТУ ЄВРОПОЛУ У ВЗАЄМОДІЇ КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) МАЙНА, ОДЕРЖАНОГО ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

Сучасний етап розвитку України, позначений активною фазою європейської інтеграції та імплементацією acquis Європейського Союзу у сфері безпеки й правопорядку, зумовлює трансформацію підходів до протидії транскордонній злочинності. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, у цих умовах перестає бути виключно кримінально-правовою проблемою і набуває ознак комплексного виклику національній безпеці та фінансовій стабільності держави. Фінансові потоки, сформовані внаслідок корупційних правопорушень, організованої злочинності, податкових зловживань чи